Ο ΕΘΝΟΜΑΡΤΥΣ ΣΜΥΡΝΗΣ

ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

Μιὰ ζωὴ ἀφιερωμένη στὴν Ἐκκλησία καὶ τὸ Γένος

Ἐμπιστευτικὴ ἀναφορὰ πρὸς τὸν πρωθυπουργὸν Δημ. Γούναρην

64ον

Πλησιάζει ἡ ἡμέρα τῆς Πατριαρχικῆς ἐκλογῆς. Ἐπικρατέστερος ὑποψήφιος εἶναι ὁ πρώην Ἀθηνῶν Μελέτιος Μεταξάκης. Ἐναντίον του ἀγωνίζεται ὁ Ὑπατος Ἀρμοστὴς Στεργιάδης. Ὁ Χρυσόστομος δὲν ἐκδηλώνει ἐνδιαφέρον διὰ πρόσωπα. Μόνον διὰ τὴν κατοχύρωσιν τοῦ Πατριαρχικοῦ θεσμοῦ ἐνδιαφέρεται καὶ ἀγωνίζεται. Τότε (6 Μαΐου 1921) γράφει πρὸς τὸν πρωθυπουργὸν τῆς Ἑλλάδος Δημήτριον Γούναρην τὰ ἀκόλουθα:

Ἐμπιστευτικὴ,

Ἐξοχώτατε Πρωθυπουργὲ τῆς Ἑλλάδος,

Φίλε Κύριε Δ. Γούναρη.

Εἶχον λάβει τὴν τιμὴν κατὰ τὸ εἰς Σμύρνην εὐτυχὲς ταξίδιον τῆς Ὑμετέρας Ἐξοχότητος νὰ ἐκθέσω Αὐτῇτὰς σκέψεις μου ἐπὶ τοῦ τόσον σοβαροῦ ζητήματος τῆς Πατριαρχικῆς ἐκλογῆς, διὰ τὴν ὁποίαν ὡς αἱ μέχρι τοῦδε προκαταρκτικαὶ ἐν Φαναρίῳ ἐργασίαι καὶ ἡ ἀποσταλεῖσα πρὸς τοὺς Μητροπολίτας τῶν ὑπὸ τὴν ἄμεσον τοῦ Πατριαρχείου ἐξάρτησιν εὑρισκομένων Ἐπαρχιῶν, σχετικὴ ἐγκύκλιος προδίδουσιν, ὅτι ἡ παροῦσα ἐκλογὴ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου ἐκβιάζεται νὰ ἐνεργηθῇ κατὰ τρόπον μὴ μόνον ἀντικείμενον πρὸς τὸ ἱστορικὸν καὶ κανονικὸν δίκαιον, κατὰ τὸ ὁποῖον ὅλοι οἱ τοῦ Ἀνατολικοῦ θέματος Μητροπολῖται δικαιοῦνται νὰ προσέλθωσιν εἰς τὴν ἐκλογὴν καὶ δόσωσι τὴν ψῆφόν των αὐτοπροσώπως διὰ τὴν ἐκλογὴν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου καὶ μόνον οἱ ἕνεκεν γήρατος ἢ νόσου ἢ καὶ ἄλλων λόγων ἀνωτέρας βίας κωλυόμενοι νὰ προσέλθωσιν ὀφείλουσι νὰ στείλωσιμακρόθεν τὸ ψηφοδέλτιον τῆς ἐκλογῆς των, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ βλάβῃ ἀνυπολογίστων τῶν σημερινῶν πραγματικῶν συμφερόντων τῆς ἐκκλησίας καὶ τοῦ Γένους· διότι τὴν παροῦσαν Πατριαρχικὴν ἐκλογὴν μόνον οὐχὶ θὰ ἐνεργήσωσιν οἱ ἐκβεβλημένοι ἐκ τῶν ἐπαρχιῶν των, ὡς εἶναι ὅλοι οἱ ἐκ Βουλγαρίας εἰς Κωνσταντινούπολιν καταφυγόντες Ἀρχιερεῖς (Σωζουπόλεως, Μεσημβρίας, Φιλιππουπόλεως, Βάρνης, Ἀγχιάλου) μετὰ ὀλιγίστων ἄλλων ἐπίσης Ἀρχιερέων, οἱ ὁποῖοι καὶ αὐτοί, φεύγοντες τὴν Τουρκικὴν πίεσιν, ἔτυχε νὰ εὑρίσκωνται ἐν Κωνσταντινουπόλει, καθὼς καὶ ὑπ' ὀλιγίστων ἀκόμη Συνοδικῶν, οἱ ὁποῖοι ἐξέλεξαν αὐτοὶ ἑαυτοὺς Πατριάρχου μὴ ὑπάρχοντος, καὶ σύμπαντες οὗτοι δὲν ὑπερβαίνουσι τοὺς 15 ἢ 17 Μητροπολίτας, ἐν ᾧ ὅλοι οἱ Μητροπολῖται τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου, ἐκτὸς τῆς Αὐτοκεφάλου Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἀνέρχονται εἰς 87, τοιαύτη δὲ πτωχὴ Πατριαρχικὴ ἐκλογὴ οὐδὲν θὰ ἀσκῇ κύρος ἐπὶ τῆς καθόλου Ἐκκλησίας, προκειμένου μάλιστα νὰ λυθῶσιν ὑπὸ τοῦ ἐκλεγησομένου Πατριάρχου τὰ μέγιστα καὶ σπουδαιότατα ἐκκλησιαστικὰ ζητήματα, ὁποῖα εἶναι τὰ τῆς ἀνακηρύξεως καὶ ἀναγνωρίσεως Σερβικοῦ Πατριαρχείου, τὸ τῆς ἐξαρτήσεως ἐπὶ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου τῶν ἀπὸ τῆς Ρωσίας ἀποσπασθεισῶν Ὀρθοδόξων Ἐπαρχιῶν καὶ προσαρτηθεισῶν εἰς τὴν Πολωνίαν, τὸ ζήτημα τῆς ἀνεξαρτήτου Ὀρθοδόξου Τσεχοσλοβακικῆς Ἐκκλησίας, τὸ ζήτημα τῶν ἐν Ἀλβανίᾳ Ὀρθοδόξων Χριστιανῶν, τὸ ζήτημα τῶν ἐν τῇ Τουρκοκρατουμένῃ ἀκόμη ζώνῃ ἐπαρχιῶν, ἐφ' ὧν αἱ ἀρχαὶ ἀνεκήρυξαν καὶ Πατριάρχην, τὸ ζήτημα τῶν ἐν Ἀμερικῇ Χριστιανικῶν Ἐπαρχιῶν πόθεν θὰ ἐξαρτῶνται, τὰ τῶν ὡς μὴ ὤφειλε, προστριβῶν μεταξὺ τοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως καὶ τῆς αὐτοκεφάλου Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τὰ ζητήματα τῆς χειροθετήσεως τῶν ἀπελευθερωθεισῶν Ἐπαρχιῶν τῆς Θράκης, Μακεδονίας, Ἠπείρου, Κρήτης, Νήσων, ὡς καὶ τῶν Δωδεκανήσων, καθὼς καὶ τὰ τοῦ διακανονισμοῦ τῶν σχέσεων τῶν Ἐκκλησιῶν τοῦ αὐτονόμου Κράτους τῆς Σμύρνης πρὸς τὴν Κωνσταντινούπολιν καὶ τὰς Ἀθήνας, ὡς ἐπίσης τὰ ζητήματα τῆς ἐν Ρωσίᾳ ἐκκλησιαστικῆς ἐλεεινῆς καταστάσεως, διὰ τὰ ὁποῖα ὅλα ἡ φωνὴ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου δέον ν' ἀκουσθῇ σοβαρὰ καὶ ἐπιβλητική, δὲν θὰ εἶναι δὲ διόλου τοιαύτη, ἂν ὁ μέλλων Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης ἐκλεγῇ ὑπὸ μιᾶς ἅγαν ὀλιγαρίθμου ὁμάδος Ἀρχιερέων καὶ λαϊκῶν τοῦ Φαναρίου.

»Διὰ ταῦτα ἐγὼ ἐν τῇ πρὸς τὴν Μητέρα Ἐκκλησίαν καὶ τὸ Βασίλειον ἡμῶν Κράτος ἀγάπῃ καὶ ἀφοσιώσει μου ἔκρινα ἀπαραίτητον νὰ συντάξω καὶ ἀποστείλω εἰς τὰ Πατριαρχεῖα τὴν ἐσωκλείστως φερομένην ἔκθεσίν μου δι' ἧς ὑποδεικνύω τὰ μεγάλα κανονικὰ καὶ λοιπὰ ἄτοπα, τὰ ὁποῖα θέλουσι προκύψει ἐν ἢ περιπτώσει ἡ Πατριαρχικὴ ἐκλογὴ προβῇ καθ' ὃν τρόπον οἱ ἐν Κωνσταντινουπόλει διανοοῦνται νὰ ἐκβιάσωσιν αὐτήν, αἰχμαλωτίζοντες τὶς οἶδε εἰς ποῖα ἐκ τῶν προτέρων ὡρισμένα καὶ δι' ὡρισμένους κομματικοὺς καὶ πολιτικοὺς σκοποὺς πρόσωπα.

»Ἡ μελέτη τοῦ πρὸς τὰ Πατριαρχεῖα ἐγγράφου μου θέλει πείσει, πιστεύω, τὴν Ὑμετέραν Ἐξοχότητα, ὅτι μόνη λογικὴ καὶ κανονικὴ καὶ συμφέρουσα πορεία πρὸς ἐκλογὴν Πατριάρχου εἶναι ἐκείνη, ἣν καὶ προφορικῶς ὑπέδειξα τῇ Ὑμετέρᾳ Ἐξοχότητι, καὶ διὰ μακρῶν ἀναπτύσσω ἐν τῇ πρὸς τὰ Πατριαρχεῖα ἐκθέσει μου, ἤτοι νὰ κληθῶσι καὶ παραστῶσιν αὐτοπροσώπως εἰς Κωνσταντινούπολιν ὅλοι οἱ τῆς Θράκης, τῆς Μακεδονίας, Ἠπείρου, Ἀλβανίας, Νήσων, Κρήτης, Δωδεκανήσων, Μικρᾶς Ἀσίας καὶ λοιποὶ Μητροπολῖται συνεπαγόμενοι ἀναλόγως τῆς σπουδαιότητος τῶν Ἐπαρχιῶν των καὶ τοὺς λαϊκοὺς ἀντιπροσώπους των, ἵνα οὕτως ἡ ἐκλογὴ τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας φέρῃ τὸ χρῖσμα καὶ τὴν σφραγῖδα τῆς Οἰκουμενικότητος τῆς Ὀρθοδόξου Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας καὶ ὁ ἐκλεγησόμενος Πατριάρχης θὰ λαλήσῃ μὲ ὅλον τὸ κῦρος τοῦ Ἀνατολικοῦ Ὀρθοδόξου κόσμου ποᾶγμα τὸ ὁποῖον πολλαπλῶς καὶ ἀπειράκις ἔσται ὠφέλιμον καὶ εὐεργετικὸν διὰ τὰ καθόλου ζητήματα τοῦ Χριστιανικοῦ Ὀρθοδόξου κόσμου τῆς Ἀνατολῆς καὶ τοῦ Ἑλληνισμοῦ ἐν γένει.

»Ὑψιστον συμφέρον ἔχει ἡ Ἑλληνικὴ κυβέρνησις νὰ παρέμβῃ ἵνα μὴ ἡ ἐκλογὴ γίνῃ ἐν κρυφῷ καὶ παραβύστῳ, ἀλλὰ νὰ δοθῇ εὐρύτης, οὕτως ὥστε νὰ παρουσιασθῇ ὅλη ἡ Ἀνατολικὴ Ἐκκλησία ἡνωμένη, συμφώνως πρὸς τοὺς θείους καὶ ἱεροὺς κανόνας.

»Θὰ ἦτο μέγα εὐτύχημα διὰ τὸν Ὀρθόδοξον Ἑλληνικὸν κόσμον ἂν ἐν τῇ παρούσῃ Ἐθνοσυνελεύσει τῶν Ἑλλήνων, ἐγίνετο σκέψις καὶ ἐλαμβάνετο ἀπόφασις νὰ καταλυθῇ τὸ αὐτοκέφαλον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ νὰ συγχωνευθῶσι ὅλαι αἱ κατ' Ἀποστολὰς Ὀρθόδοξοι Ἑλληνικαὶ Ἐκκλησίαι ὑπὸ τὸν Πατριαρχικὸν Οἰκουμενικὸν Θρόνον Κωνσταντινουπόλεως, ἵνα οὕτω ὁ Ἑλληνισμὸς καὶ θρησκευτικῶς παρίσταται ἡνωμένος εἰς ἕν, μέγα καὶ ἀδιαίρετον σῶμα.

»Ἐν πάσῃ περιπτώσει, τὸ Ἑλληνικὸν Βασίλειον πρέπει νὰ θέσῃ εἰς τὴν πλάστιγγα τῆς Πατριαρχικῆς ταύτης ἐκλογῆς ὅλον τὸ κῦρος του, ἵνα ἡ πλάστιγξ κλίνῃ πρὸς τὸ μέρος τῶν θείων καὶ ἱερῶν κανόνων καὶ μὴ ἐπιτραπῇ νὰ προχωρήσῃ ἡ παροῦσα Πατριαρχικὴ ἐκλογὴ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν Ἐθνικῶν λεγομένων Κανονισμῶν, οἱ ὁποῖοι, ἀποτελοῦντες ποτὲ ἀμφοτεροβαρὲς συμβόλαιον μεταξὺ Τουρκίας καὶ Ἐκκλησίας εὐτυχῶς κατέρρευσαν.

»Εὐελπιστῶν ὅτι θὰ ἔχω ἐπὶ τοῦ προκειμένου δύο λέξεις πρὸς ὁδηγίαν ἐμοῦ καθὼς καὶ τῶν λοιπῶν περὶ τὴν Σμύρνην Μητροπολιτῶν, δράττομαι τῆς εὐκαιρίας νὰ σημειωθῶ.

'Ο Σμύρνης ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ».

Ἐνῶ ἐπερίμενε ἀπάντησιν τῆς κυβερνήσεως Ἀθηνῶν, τὴν 11ην Μαΐου τὸν καλεῖ ὁ Στεργιάδης εἰς τὸ γραφεῖον του καὶ τοῦ ἐπιδεικνύει τηλεγράφημα ἐξ Ἀθηνῶν διὰ τοῦ ὁποίου καὶ αὐτὸς καὶ οἱ ἄλλοι Μητροπολῖται τῆς κατεχομένης ζώνης τῆς Μικρασίας καλοῦνται νὰ μεταβοῦν εἰς Θεσσαλονίκην φέροντες καὶ τὰ ἀρχιερατικὰ των ἅμφια, διότι ἐκεῖ ἀπεφασίσθη νὰ γίνῃ συγκέντρωσις ὅλων τῶν Μητροπολιτῶν ἀπελευθερωθεισῶν Ἐπαρχιῶν, ἵνα διασκεφθῶσι διὰ τὰ ἀφορῶντα εἰς τὴν παροῦσαν Πατριαρχικὴν ἐκλογήν.

«Ἀπήντησα εἰς τὸν Ὕπατον Ἀρμοστὴν — ἀφηγεῖται ὁ Χρυσόστομος — ὅτι ἀπολύτως μοὶ εἶναι ἀδύνατον νὰ μεταβῶ εἰς μίαν τοιαύτην παρασυναγωγὴν καὶ νὰ βουλευθῶ περὶ Πατριαρχικῆς ἐκλογῆς, καὶ ὅτι μόνον εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν δύναμαι περὶ τοῦ πράγματος τούτου νὰ μεταβῶ καὶ ἐκεῖ νὰ λάβω μέρος εἰς συμβούλια καὶ διασκέψεις περὶ τούτου.

'Ο Ἀρμοστὴς ἐξεμάνη κυριολεκτικῶς καὶ ἤρχισεν ἐπιτιθέμενος ἀγρίως κατὰ τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει Συνοδικῶν καὶ ἄλλων Ἀρχιερέων, οὓς ἐχαρακτήρισε μὲ τὰ χείριστα τῶν ἐπιθέτων, ὡς ἐπαναστάτας κατὰ τῶν καθεστώτων, ὡς καταστροφεῖς τῶν ὑψίστων ἐθνικῶν συμφερόντων, ὡς ... καὶ ἐπὶ πᾶσιν ἀπειλῶν καὶ ὑβρίζων Ὑμᾶς καὶ ἐμέ, ἐδήλωσέ μοι, ὅτι ἐντὸς 24 ὡρῶν ὀφείλω νὰ ἀποφασίσω καὶ προτιμήσω ἢ τὴν ἐξορίαν μου εἰς τὴν Κρήτην, διότι κἀγὼ εἶμαι ἐπαναστάτης κατὰ τῶν κυβερνητικῶν ἀποφάσεων, ἢ νὰ ἀποσταλῶ βιαίως καὶ ἐν συνοδείᾳ εἰς τὴν Ἀδριανούπολιν.

»Μάτην προσεπάθησα νὰ μεταπείσω αὐτόν, ὑποδεικνύς, ὅτι ἡ συγκροτηθησομένη αἴτη ἐν Ἀδριανουπόλει Συνέλευσις τῶν Ἀρχιερέων δὲν θὰ διαφέρῃ διόλου ἀνόμου παρασυναγωγῆς, ἐν τῇ ὁποίᾳ οὐδεὶς σεβόμενος τοὺς Κανόνας τῆς Ἐκκλησίας Μητροπολίτης ἔχει τόπον καὶ δύναται νὰ λάβῃ μέρος ἀτιμωρητεί.

»Μάτην τῷ ὑπέδειξα, ὅτι ὁ εὐκολώτερος καὶ κανονικώτερος τρόπος εἶναι ν' ἀποστείλῃ καὶ ἐμὲ καὶ τοὺς ἐν τῇ κατεχομένῃ ὑπὸ τῶν Ἑλληνικῶν στρατευμάτων ζώνηΜητροπολίτας εἰς Κωνσταντινούπολιν, ὅπου νὰ διασκεφθῶμεν σύμπαντες οἱ Μητροπολῖται ἐν πνεύματι ἀγάπης περὶ τοῦ πρακτέου.

»Μάτην εἶπον εἰς αὐτόν, ὅτι περὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης τῆς Πατριαρχικῆς ὡμιλήσαμεν καὶ μετὰ τοῦ πρωθυπουργοῦ τῆς Ἑλλάδος, πρὸς τὸν ὁποῖον, κατ' αἴτησίν του, ὑπέβαλον καὶ ὑπόμνημα πῶς μονίμως δέον νὰ χωρήσῃ, συμφώνως πρὸς τὸ γράμμα καὶ τὸ πνεῦμα τῶν Ἱερῶν Κανόνων, ἡ παροῦσα Πατριαρχικὴ ἐκλογή».

ΑΥΡΙΟΝ: Τελεσίγραφον τοῦ Στεργιάδη εἰς τὸν Χρυσόστομον: "Ἢ μεταβαίνει εἰς Ἀδριανούπολιν ἢ ἐξορίζεται εἰς Κρήτην!

Πτῶμα ψυχοπαθοῦς ἀνευρέθη ἐντὸς φρέατος εἰς χωρίον τῆς Ζακύνθου

Κατὰ τηλεγράφημα ἐκ Ζακύνθου παρὰ τὴν θέσιν "Αγιος Ἰωάννης Λαγκαδακίων καὶ ἐντὸς τοῦ φρέατος τοῦ Διον. Παν. Κλαυδιανοῦ ἀνευρέθη προχθὲς τὸ πτῶμα τοῦ ψυχοπαθοῦς Διον. Ἀναστ. Κλαυδιανοῦ, ἐτῶν 75, ἐκ Λαγκαδακίων Ζακύνθου. Ἐνεργοῦνται ἀνακρίσεις.

Αὐτοκίνητον παρέσυρε καὶ ἐτραυμάτισε γέροντα

Περὶ τὴν μεσημβρίαν χθές, ἔμπροσθεν τοῦ ἐργοστασίου Λαδοπούλου, τὸ ὑπ' ἀριθ. 70.900 Ι. Χ. ἐπιβατικὸν αὐτοκίνητον, ὁδηγούμενον ὑπὸ τοῦ Γεωργίου Μιχ. Σπανοσωτηροπούλου, ἐτῶν 38, ἐκ Πατρῶν, παρέσυρε καὶ ἐτραυμάτισε τὸν Ἀντώνιον Δράγαζην ἐτῶν 70. Ὁ τραυματισθεὶς διεκομίσθη εἰς τὴν κλινικὴν Σολωμοῦ, ὁ δὲ ὁδηγὸς συνελήφθη.

Τὰ γηρατειὰ θέλουν θαλπωρή. Βοηθήσατε τὴν ἡλικίαν εἰς τὴν ὁποίαν ὅλοι θὰ φθάσωμεν. Βοηθήσατε τὸν ἔρανον τοῦ ΠΤΩΧΟΚΟΜΕΙΟΥ τὴν Πέμπτην 21ην Νοεμβρίου

«ΒΙΒΛΙΟΧΑΡΤΕΜΠΟΡΙΚΗ ΠΑΤΡΩΝ»
ΔΗΜ. Α. ΡΑΛΛΗΣ
(ΠΑΛΑΙΟΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΚΑΤΣΑΝΤΩΝΗ)
ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ — ΧΑΡΤΟΠΩΛΕΙΟΝ, ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΝ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ
ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ ΧΑΡΤΟΣΑΚΚΟΥΛΩΝ ΚΑΙ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΧΑΡΤΟΥ
ΡΗΓΑ ΦΕΡΡΑΙΟΥ 77, ΤΗΛ 28—95, ΠΑΤΡΑΙ
ΣΧΟΛΙΚΑ ΕΙΔΗ — ΕΙΔΗ ΣΧΕΔΙΑΣΕΩΣ, ΓΡΑΦΙΚΗ ΥΛΗ
ΑΠΑΝΤΑ ΕΙΣ ΠΛΟΥΣΙΑΝ ΣΥΛΛΟΓΗΝ
ΤΙΜΑΙ ΑΣΥΝΑΓΩΝΙΣΤΟΙ

ΑΝΑΝΕΩΣΑΤΕ!!
...ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΛΑΧΕΙΟ ΣΑΣ
Σήμερα λήγει ἡ προθεσμία
Γ' κλήρωσις 22-23 Νοεμβρίου

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΕΙΣ ΤΑΣ ΥΠΟ ΑΝΑΠΤΥΞΙΝ ΧΩΡΑΣ

Διὰ νὰ ἐκλείψῃ ἡ διαφορὰ μεταξὺ πλουσίων κέντρων καὶ πτωχῶν ἐπαρχιῶν

Δύο ἄρθρα τοῦ κ. Τ. ΡΟΣΤΟΟΥ
Τοῦ Ἀμερικανικοῦ Συμβουλίου Προγραμματισμοῦ

Εἰς ὅλας τὰς ὑπὸ ἀνάπτυξιν χώρας τὸ κρίσιμον πρόβλημα εἶναι πῶς νὰ δημιουργήσουν ἐθνικὴν ἀγοράν. Αὐτὸ σημαίνει μίαν σημαντικὴν μεταβολήν. Πρέπει δηλαδὴ νὰ παράσουν ἀπὸ τὴν σημερινὴν συγκέντρωσιν τῆς οἰκονομικῆς ζωῆς των εἰς ὀλίγας πόλεις, εἰς τὴν δημιουργίαν ἀγροτικῶν περιοχῶν, αἱ ὁποῖαι νὰ εἶναι κέντρα γεωργικῆς παραγωγῆς καὶ ταυτοχρόνως μεγάλαι ἀγοραὶ βιομηχανικῶν προϊόντων.

Αἱ ὑπὸ ἀνάπτυξιν χῶραι ἔχουν ἤδη ἐγκαταστήσει δίκτυα μεταφορῶν, ἔχουν ἀποκτήσει σημαντικὴν πεῖραν διοικήσεως, ἔχουν ἀνεγείρει ἐκπαιδευτικὰ ἱδρύματα καὶ ἔχουν μάθει πολλὰ βασικὰ θέματα βιομηχανικῆς παραγωγῆς. Καθὼς ταξιδεύσετε ἀπὸ τὰ ἀεροδρόμια των εἰς ταὐτοχρονισμένα ξενοδοχεῖα των ἔχετε μίαν πρώτην ἐντύπωσιν ἐξελίξεως. Παρ' ὅλα αὐτὰ εἰς τὸ πρῶτον στάδιον αὐτῆς τῆς ἐκβιομηχανοποιήσεως ὑπάρχει μία ἀνισοσκελὴς κατάστασις. Ἡ ἀνάπτυξις τῆς ὑπαίθρου κατὰ πολὺ ὑπολείπεται τῆς ἀστικῆς καὶ τὰ πλεονεκτήματα τῆς ἐκβιομηχανοποιήσεως δὲν συμπεριλαμβάνονται εἰς ἕνα γενικὸν ἐθνικὸν σκοπόν.

Τοῦτο εἶναι φυσικόν. Ἡ ἀνάπτυξις τῶν παιδιῶν σπανίως εἶναι ἁρμονική. Αἱ διαταραχαὶ αὐταὶ συνέδησαν καὶ εἰς τὰ πρῶτα βήματα τῶν ἤδη ἐξελιγμένων χωρῶν, τῆς Μεγάλης Βρεταννίας, τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης, τῆς Βορείου Ἀμερικῆς τῆς Ἰαπωνίας.

Μόλις κατὰ τὸ 1930 σημαντικὸν τμῆμα τοῦ Νότου τῆς Ἀμερικῆς ἤρχισενὰ ἀναπτύσσεται μὲ τὴν αὐτοενισχυομένην βιομηχανογεωργικὴν ἀπόδοσιν τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀναπτύξεως τῆς κοιλάδος Τέννεση. Δὲν ἐπέρασε μία γενεὰ εἰς τὸν Καναδᾶ ἀπὸ τότε ποὺ ἄρχισε ἡ αὐτάρκης ἀνάπτυξις τῆς χώρας αὐτῆς. Τοῦτο ἀφορᾷ καὶ τὴν Νότιον Ἰταλίαν καὶ τμήματα τῆς Νοτίου Γαλλίας.

Ναί μὲν ἡ ἀνάπτυξις παρουσιάζει εἰς τὴν ἀρχὴν δυσαρμονίας, ἀλλὰ εἶναι συμφέρον τῶν ὑπὸ ἀνάπτυξιν χωρῶν νὰ τὰς ἐξαλείψουν ὅσον τὸ δυνατὸν ταχύτερον. Πρὶν δώσωμεν πιθανὰς λύσεις ἂς ἴδωμεναὐτὸκαθ' ἑαυτὸ τὸ πρόβλημα, ὅπως ἐμφανίζεται σήμερον.

Πρῶτον: Ὑπάρχει κάποια βιομηχανικὴ ἐπάρκεια διὰ τὴν ὑποκατάστασιν ὡρισμένων εἰσαγομένων καταναλωτικῶν ἀγαθῶν. Ὁ εὐκολώτερος τρόπος διὰ νὰ ἀρχίσῃ ἡ ἐκβιομηχανοποίησις εἶναι τὸ ὑψηλὸν δασμολόγιον, διὰ νὰ παρεμποδίζεται ἡ εἰσαγωγὴ αὐτοκινήτων, ραδιοφώνων ἢ ἄλλων εἰδῶν πολυτελείας τὰ ὁποῖα δύναται νὰ ἀγοράσῃ ἡ μέση ἀστικὴ τάξις καὶ νὰ ἀρχίσῃ ἡ ἐγχώριος παραγωγή των. Τοῦτο σημαίνει ἐξοικονόμησιν συναλλάγματος, ἀρχὴν ἐκβιομηχανοποιήσεως καὶ ἐφόσον ὑπάρχει μία εὐημεροῦσα ἀστικὴ μέση τάξις, δὲν ὑπάρχει δι' ὡρισμένην περίοδον κίνδυνος εἰς τὴν ἀγοράν.

Δεύτερον. Σὺν τῇ παρόδῳ τοῦ χρόνου ὁ κίνδυνος αὐτὸς ἐμφανίζεται, διότι ἡ ἀγορὰ εἶναι σχετική. Ὑπάρχειτάσις ἐπιβραδύνσεωςτῆς παραγωγῆς ὅταν ἡ ζήτησισἱκανοποιηθῇ. Παράδειγμα. Ἂςὑποθέσωμενζήτησιν100 000 συσκευῶν τηλεοράσεως. Διὰ νὰ ἀρχίσῃ καὶ προστατευθῇ ἡ ἐγχώριος βιομηχανία των, ἐπιβάλλονται δασμοί, ὅταν ὅμως κορεσθῇ ἡ ζήτησις τότε ἔρχομεν κάμψιν τῆς παραγωγῆς. Ὑπὸ τὸ πρῖσμα αὐτὸμερικαίβιομηχανικαὶ ἐγκαταστάσεις ἀναγκαστικῶς ἀργοῦν, ἀλλαι ἐργάζονται ἀνεπαρκῶς καὶ τὰ ἀποκτηθέντα βιομηχανικὰ κέρδη δὲν ἐπενδύονται βιομηχανικῶς ἀλλὰ διαρρέουν πρὸς τὸ ἐμπόριον, τὴν ἀγορὰν ἀκινήτων, τὴν ἀνέγερσιν κατοικιῶν καὶ ἐνίοτε παρὰ τὴν τεραστίαν ζήτησιν κεφαλαίου φυγαδεύονται εἰς τὸ ἐξωτερικόν.

Τρίτον χαρακτηριστικὸν τῶν χωρῶν αὐτῶν εἶναι, παρ' ὅλην τὴν σημειουμένην γεωργικὴν ἀνάπτυξιν, ἡ διεύρυνσις τοῦ χάσματος μεταξὺ γεωργικῆς καὶ ἀστικῆς ζωῆς. Κατ' ἀρχὰς ὅλα συντείνουν εἰς τὴν ἀνάπτυξιν ὀλίγων κυρίων ἀστικῶν κέντρων μὲ ὅλας σχεδὸν τὰς συγχρόνους ἀνέσεις. Παραλλήλως ὅμως δὲν ἐπενδύονται εἰς τὴν ὕπαιθρον οὔτε ἱκανοποιητικὰ κεφάλαια, οὔτε διαπίθεται ἐκεῖ ἐπαρκὴς ἀνθρωπίνη ἐργασία. Τὸ ἀποτέλεσμα αὐτῆς τῆς ἀνισοσκελίσεως εἶναι πολλαὶ χῶραι νὰ μὴ εἶναι αὐτάρκεις διὰ τὴν διατροφὴν τῶν ἀστικῶν πληθυσμῶν, νὰ μὴ ἔχουν ἀναπτύξει τὴν γεωργίαν διὰ τὴν προμήθειαν πρώτων ὑλῶν διὰ τὴν βιομηχανίαν ἢ διὰ ἐξαγωγὰς τῶν γεωργικῶν προϊόντων καὶ ὁ γεωργικὸς πληθυσμὸς των νὰ μὴ ἀποτελῇ σημαντικὴν «ἀγοράν» τῶν βιομηχανικῶν προϊόντων.

Ἄνδρες καὶ γυναῖκες φεύγουν ἀπὸ τὴν πτωχὴν ὕπαιθρον προσελκυόμενοι ἀπὸ τὰ λαμπρὰ φῶτα τῶν μεγαλουπόλεων. Ἐκεῖ ὅμως ἐπειδὴ ἡ βιομηχανία δὲν εἶναι εἰς συνεχῆ ἄνοδον δὲν εὑρίσκουν ἐργασίαν καὶ πολλὰ κεφάλαια τοῦ προϋπολογισμοῦ διατίθενται διαστέγασιν, ἐκπαίδευσιν καὶ ἄλλας ἀνάγκας εἰς τὰς πόλεις κατὰ τρόπον ὄχι πάντοτε ἐπαρκῆ.

Ἐν καταλλείδι τὸ παγκόσμιον πρόβλημα δὲν εἶναι τὸ κενὸν μεταξὺ πλουσίων καὶ πτωχῶν ἐθνῶν, ἀλλὰ ἡ διαφορὰ μεταξὺ πλουσίων καὶ πτωχῶν τμημάτων ἑκάστης χώρας. Αἱ ὑπὸ ἀνάπτυξιν χῶραι λέγουν εἰς τὰς λοιπάς ὅτι δὲν εὐημεροῦν διότι κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη αἱ βιομηχανικαὶ τιμαί τείνουν πρὸς ἄνοδον ἐνῶ τὸ ἀντίθετον συμβαίνει διὰ τὰς τιμάς τῶν πρώτων ὑλῶν των καὶ τῶν εἰδῶν διατροφῆς των.

Τὸ θέμα ὅμως δὲν ἀφορᾷ τὸ διεθνὲς ἐμπόριον ἀλλὰ τὸ ἐσωτερικὸν μεταξὺ βιομηχανικῶν καὶ γεωργικῶν περιοχῶν. Αἱ πληρωνόμεναι ἀπὸ τὴν ὕπαιθρον τιμαὶ διὰ τὴν ἀπόκτησιν βιομηχανικῶν ἀγαθῶν εἶναι πάρα πολὺ ὑψηλαί, ἐνῶ αἱτιμαὶ αἱπληρώνόμεναι ἀπὸ τὰς πόλεις διὰ τὴν γεωργικὴν παραγωγὴν εἶναι πάρα πολὺ χαμηλαί.

Τὸ πρόβλημα πρέπει νὰ ἀντιμετωπισθῇ μὲ τὴν αὐτοενισχυομένην γεωργικὴν καὶ βιομηχανικὴνἐπέκτασιν καὶτὴνδημιουργίαν πραγματικῶν ἐθνικῶν ἀγορῶν ἐντὸς τῆς ὑπὸ ἀνάπτυξιν χώρας.

Τ. ΡΟΣΤΟΟΥ

ΑΥΡΙΟΝ: Τὸ δεύτερον ἄρθρον.

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ

84.160 ἐμπορικὰ καταστήματα εἰς ὅλην τὴν χώραν

Ἀπασχολοῦν 189.204 ἄτομα

Τὰ στοιχεῖα τῆς Ἐθνικῆς Στατιστικῆς Ὑπηρεσίας, ἀναφέρουν ὅτι στὴν χώρα μας ὑπάρχουν (βάσει τῆς δειγματοληπτικῆς ἀπογραφῆς ἐμπορικῶν καταστημάτων τῆς 1ης Αὐγούστου 1962) 84.160 καταστήματα χονδρικοῦ καὶ λιανικοῦ ἐμπορίου, στὰ ὁποῖα ἀπασχολοῦνται, συνολικῶς, 189.209 ἄτομα πρᾶγμα ποὺ σημαίνει ὅτι τὸ ἐμπόριο παίζει οὐσιαστικὸ ρόλο στὴν οἰκονομική μας ζωή.

Τὸ 1962 οἱ ἐξαγωγὲς μας ἔφθασαν τὰ 4.977.000 τόννους καὶ σὲ ἀξία τὶς 7.503.000.000 δραχμές. Ἐκάλυψαν, δηλαδή, σὲ ἀξία, τὰ 35,7ο/ο τῆς ἀξίας τῶν εἰσαγωγῶν.

Τὸ πρῶτο ἑξάμηνο τοῦ 1963 οἱ εἰσαγωγὲς μας ἦσαν, σὲ ποσότητα, 2.631.678 τόννοι καὶ σὲ ἀξία, τοῦ ὕψους τῶν 10.540.000.000 δραχμῶν. Τὸ ἴδιο χρονικὸ διάστημα οἱ ἐξαγωγὲς μας ἔφθασαν τοὺς 1.106.112 τόννους καὶ σὲ ἀξία τὶς 4.076.090.000 δραχμές. Ἐκάλυψαν, δηλαδή, τὰ 38,7ο/ο περίπου τῆς ἀξίας τῶν εἰσαγωγῶν μας.

Αἱ βιομηχανίαι εἰδῶν διατροφῆς

Αἱ ἑλληνικαὶ βιομηχανίαι εἰδῶν διατροφῆς, συμφώνως πρὸς τὰ στοιχεῖα τῆς Ἐθνικῆς Στατιστικῆς Ὑπηρεσίας, παρήγαγον, κατὰ τὸ ἔτος 1961 48.994 τόννους παστεριωμένου γάλα, 3.896 τόννους γιαούρτης, 4.965 τόννους παγωτῶν, 3.365 τόννους κονσέρβες λαχανικῶν, 396 τόννους σοκολατίνια, 3.274 τόννους μπισκ